UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXIII. De quaestione quae tunc temporis agitata est super Pascha.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

Visual Library

Victor in ejus locum ſucceſſit. Eodemque anno cùm Julianus decimum annum expleſſet, Eccleſiarum Alexandriæ adminiſtrationem ſuſcepit Demetrius. Per idem tempus Serapio de quo paulò ante diximus, Antiochenſis Eccleſiæ Epiſcopus ſucceſſionis ordine octavus ab Apoſtolis, etiamtùm florebat. Cæſareæ verò in Palæſtina præerat Theophilus. Narciſſus item cujus ſuprà meminimus, Hieroſolymitanæ Eccleſiæ Sacerdotio fungebatur. Tunc etiam Corinthi in Achaïa Bacchylus, & Epheſi in Aſia Polycrates Epiſcopi fuere. Sed & alii præter hos innumerabiles iiſdem, ut credibile eſt, temporibus enituerunt. Verùm nos, ut par erat, eorum duntaxat nomina recenſuimus, qui rectæ fidei doctrinam Scriptis ſuis proditam nobis reliquerunt.

A ἐν ᾧ καὶ Ἰουλιανοῦ δέκατον ἔτος ἀναπλήσαν[τος] τῶν κατ' Ἀλεξάνδρειαν παροικιῶν τὴν λει[τουρ]γίαν ἐγχειρίζεται Δημήτριος. καθ' οὓς καὶ τ[ῆς] Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ὄγδοος ἀπὸ τῶν Ἀ[πο]στόλων ὁ πρόσθεν ἤδη δεδηλωμένος, ἔτι τό[τε] Σαραπίων Ἐπίσκοπος ἐγνωρίζετο· Και[σαρείας] δὲ τῆς ἐπὶ Παλαιστίνῃ καθηγεῖτο Θεόφι[λος]. καὶ Νάρκισσος δὲ ὁμοίως, οὗ καὶ πρόσθ[εν] μνήμην ὁ λόγος ἐποιήσατο, τῆς ἐν Ἱεροσο[λύ]μοις ἐκκλησίας ἔτι τότε τὴν λειτουργίαν εἶχ[ε]. Κορίνθου δὲ τῆς καθ' Ἑλλάδα κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρό-
B νους Ἐπίσκοπος ἦν Βάκχυλλος, καὶ τῆς ἐν Ἐφέ[σῳ] παροικίας Πολυκράτης. καὶ ἄλλοι δὲ, ὡς γ[ε] εἰκὸς, ἐπὶ τούτοις μυρίοι κατὰ τούσδε διέπρεπ[ον]. ὧν γε μὴν ἔγγραφος ἡ τῆς πίστεως εἰς ἡμᾶ[ς] κατῆλθεν ὀρθοδοξία, τούτους εἰκότως ὀνομασ[τὶ] κατελέξαμεν.

Caput XXIII.

De quæſtione quæ tunc temporis agitata eſt ſuper Paſcha.

Huc refer Niceph. c. 36. l. 4.

Iiſdem temporibus gravi controverſia exorta, eo quòd omnes per Aſiam Eccleſiæ vetuſta quadam traditione nixæ, quartâdecima lunâ ſalutaris Paſchę feſtum diem celebrandum eſſe cenſebant, quo die præſcriptum erat Judæis ut agnum immolarent: eaque omnino luna in quemcumque demùm diem ſeptimanæ incidiſſet, finem jejuniis imponendum eſſe ſtatuebant: cùm tamen reliquæ totius orbis Eccleſiæ alio more uterentur, qui ex Apoſtolorum traditione profectus etiamnum ſervatur, ut ſcilicet non alio quàm Reſurrectionis Dominicæ die jejunia ſolvi liceat: Synodi ob id, cœtuſque Epiſcoporum convenere. Atque omnes uno conſenſu Eccleſiaſticam regulam univerſis fidelibus per epiſtolas tradiderunt: ne videlicet ullo alio quam Dominico die myſterium Reſurrectionis Domini unquam celebretur: utque eo duntaxat die Paſchalium jejuniorum terminum obſervemus. Exſtat etiamnum epiſtola Sacerdotum, qui tunc in Palæſtina congregati ſunt: quibus præſidebant Theophilus Cæſareæ Palæſtinæ, & Narciſſus Hieroſolymorum Epiſcopus. Alia item exſtat epiſtola Synodi Romanæ, cui Victoris Epiſcopi

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ.

Περὶ τοῦ τότε κινηθέντος ἀμφὶ τοῦ Πάσχα ζητήματος.

Ζητήσεως δῆτα κατὰ τούσδε οὐ σμικρᾶς ἀ[ν]ακινηθείσης, ὅτι δὴ τῆς Ἀσίας ἁπάσ[ης] αἱ παροικίαι ὡς ἐκ παραδόσεως ἀρχαιοτέ-
C ρας, σελήνης τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ᾤο[ντο] δεῖν ἐπὶ τῆς τοῦ σωτηρίου Πάσχα ἑορτῆ[ς] παραφυλάττειν, ἐν ᾗ θύειν τὸ πρόβατον Ἰου[δαίοις] προηγόρευτο· ὡς δέον ἐκ παντὸς κα[τὰ] ταύτην, ὁποία δ' ἂν ἡμέρα τῆς ἑβδομάδ[ος] περιτυγχάνοι, τὰς τῶν ἀσιτιῶν ἐπιλύσ[εις] ποιεῖσθαι. οὐκ ἔθους ὄντος τοῦτον ἐπιτελεῖν τ[ὸν] τρόπον ταῖς ἀνὰ τὴν λοιπὴν ἅπασαν οἰκουμ[έ]νην ἐκκλησίαις, ἐξ Ἀποστολικῆς παραδόσε[ως] τὸ καὶ εἰς δεῦρο κρατῆσαν ἔθος φυλαξ[ά]σαις. ὡς μὴ δ' ἑτέρᾳ προσήκειν παρὰ τὴν τῆ[ς] ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἡμέρα τὰ[ς]
D νηστείας ἐπιλύεσθαι· Σύνοδοι δὴ καὶ συγ[κ]ροτήσεις Ἐπισκόπων ἐπὶ ταὐτὸν ἐγένοντ[ο]. πάντες τε μιᾷ γνώμῃ δι' ἐπιστολῶν ἐκκλησια[σ]τικὸν δόγμα τοῖς πανταχόσε διετυποῦ[ν]το, ὡς ἂν μὴ δ' ἐν ἄλλῃ ποτὲ τῆς κυριακῆς ἡ[μέ]ρα τὸ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως ἐπιτελοῖ[το] τοῦ Κυρίου μυστήριον. καὶ ὅπως ἐν ταύτῃ μό[ν]ῃ τῶν κατὰ τὸ Πάσχα νηστειῶν φυλαττοίμεθα τὰς ἐπιλύσεις. Φέρεται δ' εἰσέτι νῦν τῶν κατὰ Παλαιστίνην τηνικάδε συγκεκροτημένων γρα-φὴ, ὧν προὐτέτακτο Θεόφιλος τῆς ἐν Καισαρείᾳ παροικίας Ἐπίσκοπος, καὶ Νάρκισσο[ς] τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ τῶν ἐπὶ Ῥώμης δὲ ὁμοίως ἄλλη περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, Ἐπισκόπ[ου]

Βίκτορα δηλοῦσα. τῶν τε κατὰ Πόντον Ἐπισκόπων ὧν Πάλμας ὡς ἀρχαιότατος προὐτέτακτο. καὶ τῶν κατὰ Γαλλίαν δὲ παροικιῶν, ἃς Εἰρηναῖος ἐπεσκόπει· ἔτι τε τῶν κατὰ τὴν Ὀσροηνὴν καὶ τὰς ἐκεῖσε πόλεις. καὶ ἰδίως Βακχύλλου τῆς Κορινθίων ἐκκλησίας Ἐπισκόπου, καὶ πλείστων ὅσων ἄλλων, οἳ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν δόξαν τε καὶ κρίσιν ἐξενηνεγμένοι, τὴν αὐτὴν τέθεινται ψῆφον, καὶ τούτων μὲν ἦν ὅρος εἷς, ὁ δεδηλωμένος.

A nomen præfixum eſt. Habentur præterea literæ Epiſcoporum Ponti, quibus Palma utpote antiquiſſimus præfuit. Epiſtola quoque Eccleſiarum Galliæ exſtat, quibus præerat Irenæus. Eccleſiarum quoque in Oſdroenæ provincia & in urbibus regionis illius conſtitutarum literæ viſuntur. Seorſum verò Bacchylli Corinthiorum Epiſcopi, aliorumque complurium epiſtolæ exſtant. Qui omnes eandem fidem eandemq́; doctrinam proferentes, unam edidere ſententiam. Et hæc quidem fuit, ut B dixi, illorum definitio.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔʹ.

Περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν διαφωνίας.

Τῶν δὲ ἐπὶ τῆς Ἀσίας Ἐπισκόπων τὸ πάλαι πρότερον αὐτοῖς παραδοθὲν διαφυλάττειν ἔθος χρῆναι διϊσχυριζομένων, ἡγεῖτο Πολυκράτης· ὃς καὶ αὐτὸς ἐν ᾗ πρὸς Βίκτορα καὶ τὴν Ῥωμαίων ἐκκλησίαν διετυπώσατο γραφῇ, τὴν εἰς αὐτὸν ἐλθοῦσαν παράδοσιν ἐκτίθεται διὰ τούτων. ἡμεῖς οὖν ἀρραδιούργητον ἄγομεν τὴν ἡμέραν. μήτε προστιθέντες, μήτε ἀφαιρούμενοι. καὶ γὰρ κατὰ τὴν Ἀσίαν μεγάλα στοιχεῖα κεκοίμηται. ἅτινα ἀναστήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου, ἐν ᾗ ἔρχεται μετὰ δόξης ἐξ οὐρανῶν, καὶ ἀναστήσει πάντας τοὺς ἁγίους. Φίλιππον τὸν τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, ὃς κεκοίμηται ἐν Ἱεραπόλει, καὶ δύο θυγατέρες αὐτοῦ γεγηρακυῖαι παρθένοι. καὶ ἡ ἑτέρα αὐτοῦ θυγάτηρ ἐν ἁγίῳ πνεύματι πολιτευσαμένη, ἣ ἐν Ἐφέσῳ ἀναπαύεται· ἔτι δὲ καὶ Ἰωάννης ὁ ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Κυρίου ἀναπεσών· ὃς ἐγενήθη ἱερεὺς τὸ πέταλον πεφορεκώς, καὶ μάρτυς καὶ διδάσκαλος· οὗτος ἐν Ἐφέσῳ κεκοίμηται. ἔτι δὲ καὶ Πολύκαρπος ὁ ἐν Σμύρνῃ καὶ Ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς. καὶ Θρασέας καὶ Ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς ἀπὸ Εὐμενίας, ὃς ἐν Σμύρνῃ κεκοίμηται. τί δὲ δεῖ λέγειν Σάγαριν Ἐπίσκοπον καὶ μάρτυρα, ὃς ἐν Λαοδικείᾳ κεκοίμηται· ἔτι δὲ καὶ Παπείριον τὸν μακάριον, καὶ Μελίτωνα τὸν Εὐνοῦχον, τὸν ἐν ἁγίῳ πνεύματι πάντα πολιτευσάμενον· ὃς κεῖται ἐν Σάρδεσι περιμένων τὴν ἀπὸ τῶν οὐρανῶν Ἐπισκοπήν, ἐν ᾗ ἐκ νεκρῶν ἀναστήσεται. οὗτοι πάντες ἐτήρησαν τὴν ἡμέραν τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ Πάσχα κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον. μηδὲν παρεκβαίνοντες, ἀλλὰ κατὰ τὸν κανόνα τῆς πίστεως ἀκολουθοῦντες· ἔτι δὲ κἀγὼ ὁ μικρότερος πάντων

Caput XXIV.

De diſſenſione Eccleſiarum Aſiæ.

Epiſcopis verò Aſiæ, qui morem ſibi à majoribus traditum retinendum eſſe acriter contendebant, Polycrates præerat. Qui quidem in ea epiſtola quam ad Victorem & ad Romanæ urbis Eccleſiam ſcripſit, traditionem ad ſua uſque tempora propagatam exponit his verbis: Nos igitur verum ac genuinum agimus diem: nec addentes quidquam, nec detrahentes. Etenim in Aſiâ magna quædam lumina extincta C ſunt, quæ illo adventus Dominici die reſurrectura ſunt, cùm Dominus è cælo veniet plenus Majeſtate & gloria, Sanctoſque omnes ſuſcitabit. Philippus ſcilicet unus è duodecim Apoſtolis, qui mortuus eſt Hierapoli, & duæ ejus filiæ quæ virgines conſenuerunt: alia quoque ejuſdem filia, quæ Spiritu Sancto afflata vixit, & Epheſi requieſcit. Præterea Joannes qui in ſinu Domini recubuit: qui etiam Sacerdos fuit, & laminam geſtavit: martyr denique & Doctor exſtitit. Hic, inquam, Joannes apud Epheſum extremum D diem obiit. Polycarpus quoque qui apud Smyrnam Epiſcopus & martyr fuit, itemque Thraſeas Eumeniæ Epiſcopus & martyr, qui Smyrnæ requieſcit. Quid Sagarim Epiſcopum eundemque martyrem attinet dicere, qui Laodiceæ eſt mortuus? Quid beatum Papirium, quid Melitonem Eunuchum, qui Spiritu Sancto afflatus cuncta geſſit: qui & Sardibus ſitus eſt, adventum Domini de cælis, in quo reſurrecturus eſt, exſpectans. Hi omnes diem Paſchæ quartadecima luna juxta Evangelium obſervarunt: nihil omninò variantes, ſed regulam fidei conſtanter ſequentes. Ego quoque omnium veſtrum minimus Polycra-

Huc refer Niceph. c. 37. l. 4.